

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน เพื่อไขว่คว้าหาสิ่งต่าง ๆ มาเติมเต็มในชีวิต เพื่อให้ความเกิดความรู้สึกทางใจ ที่เรียกว่า ความสุข จึงทำให้แต่ละคนต้องทนกับความเหน็ดเหนื่อย ทำงานจนหามรุ่ง หามค่ำ เพื่อให้ตัวเองถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้ จนกระทั่งลืมนึกถึงสุขภาพร่างกายของตนเอง ซึ่งเมื่อรู้ตัวเองอีกครั้ง ก็ได้มีโรคภัยไข้เจ็บมาเยือนแล้ว แต่ก็ยังมีผู้คนอีกกลุ่มหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพของตนเอง โดยพยายามหากิจกรรมอื่น เพื่อมาบำรุงใจของตนเอง เพื่อให้เกิดความรื่นรมย์ในชีวิต และให้เกิดความสุขทางใจ นอกเหนือจากการยึดหลักธรรมะ ของแต่ละศาสนา ควบคู่ไปกับปัจจัยหลักที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต สิ่งนั้นก็คือ การพักผ่อนหย่อนใจ

การที่ผู้คนจะเลือกว่ากิจกรรมใดที่เหมาะสมกับการพักผ่อนหย่อนใจของตนเองมากที่สุด กิจกรรมที่เลือกนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความชอบและ ความพึงพอใจเป็นสำคัญ และกิจกรรมหนึ่งที่ผู้คนนิยมเลือกเป็นอันดับต้นๆ ได้แก่ การเดินทางท่องเที่ยว ดังนั้นเมื่อผู้คนมีทัศนคติในการใช้ชีวิตของตัวเอง โดยการพักผ่อนหย่อนใจ คือ การเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จึงทำให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ขึ้นมา นั่นคือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อที่จะมารองรับความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถทำรายได้ให้กับประเทศในแต่ละปีไม่ต่ำกว่าปีละ 4-5 แสนล้านบาท และเมื่อประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ผลผลิตและรายได้จากอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ชะลอตัวลง รัฐบาลได้ใช้การเพิ่มรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นมาตรการสำคัญในการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ที่มีหน้าที่ดูแลการท่องเที่ยวของประเทศ เร่งหากกลยุทธ์ทางด้านตลาด และปรับเปลี่ยนแผนการตลาดให้สอดคล้องกับภาวะการณ์ในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยมีการณรงค์เร่งพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศทุกรูปแบบ เพื่อสนับสนุนและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวระหว่าง

ประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวและใช้จ่ายในประเทศไทยมากขึ้น รวมถึงการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ โดยได้จัดทำโครงการต่างๆ เช่น “โครงการท่องเที่ยวไทยไปได้ทุกเดือน” “โครงการเที่ยวที่ไหนไม่สุขใจทำบ้านเรา” “เที่ยวไทย ครีกครื้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก” เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างงานให้กับธุรกิจอื่นๆ หลายประเภทตามมา ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อม ซึ่งจะทำให้เกิดการหมุนเวียนและกระจายรายได้ทั่วท้องถิ่น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นและประเทศโดยรวม

ประเทศไทยนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยล่าสุดได้รับการโหวตให้ติดอันดับ 4 จากการโหวตประเทศที่น่าเดินทางท่องเที่ยวที่สุดในโลกประจำปี 2551 ซึ่งจัดโดยนิตยสาร Conde Nast Traveler นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้รับการโหวตให้เป็นประเทศที่มีผู้คนมีอัธยาศัย มีการให้การต้อนรับที่อบอุ่น และเป็นเจ้าบ้านที่ดีที่สุด ได้รับคะแนนโหวต 97.68 คะแนน และมีแหล่งท่องเที่ยวทางภาคใต้ของไทย ได้แก่ เกาะสมุย และเกาะภูเก็ต ได้รับการโหวตให้ติด 1 ใน 20 ของการจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวประเภทหมู่เกาะที่เป็นที่นิยมจากทั่วโลก (โพสต์ทูเดย์, 2551, หน้า D2 Magazine)

จากการที่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ได้โหวตให้เกาะสมุย เป็นเกาะที่ได้รับความนิยมติดอันดับ 1 ใน 20 ข้างต้น จึงได้เกิดคำถามตามมาว่า ในทัศนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น หากมีการตัดสินใจเลือกที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวเกาะสมุย ได้มีการพิจารณาปัจจัยใด เพื่อประกอบการตัดสินใจบ้าง ซึ่งหากมองถึงสถานการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนั้น ขณะนี้ประเทศไทยได้ตกอยู่ท่ามกลางปัญหาและภาวะวิกฤติต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านการเมืองภายในประเทศ ปัญหาด้านความรุนแรงใน 3 จังหวัดภาคใต้, ปัญหาของเศรษฐกิจที่มีการชะลอตัว ซึ่งเป็นผลจากภาวะของเศรษฐกิจโลกที่มีการตกต่ำ สืบเนื่องมาจากภาวะวิกฤติการเงินของสหรัฐอเมริกา ภาวะการเลิกจ้างงาน รวมถึงความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก และปัญหาใหม่ที่นักท่องเที่ยวเกิดความวิตกกังวล ซึ่งมีผลทางด้านจิตวิทยาต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวปัจจุบัน คือ ปัญหาการแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ที่ได้กระจายและลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกประเทศได้ติดตามและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด รวมถึงการหาแนวทางและมาตรการในการป้องกัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนของแต่ละประเทศได้ ดูแลสุขภาพของแต่ละคน โดยการรณรงค์ให้ทุกคนเลือกที่จะพักผ่อนอยู่กับบ้านแทน การเดินทางท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่างๆ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นข้างต้นนั้น ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยมีการเชื่อมโยงไปถึงธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความ

สนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งผลของการศึกษานี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงแผนการตลาดและพัฒนากลยุทธ์ในการวางแผนการตลาดท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ ให้ตรงกับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย รวมถึงภาครัฐจะได้ทราบข้อมูลเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการท่องเที่ยวของอำเภอเกาะสมุยให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นการกระจายรายได้ให้กับผู้คนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และประเทศโดยรวม ทั้งนี้การส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศนั้น จะทำให้คนไทยมีความตระหนัก และมีความภาคภูมิใจในแหล่งท่องเที่ยวที่งดงามของประเทศ และพร้อมที่จะร่วมใจกันอนุรักษ์หวงแหนและร่วมกันดูแลรักษาเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เกิดความยั่งยืนเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ร่วมกันชื่นชมสืบไปตราบนานเท่านาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมุติฐานของการวิจัย

นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเกาะสมุยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถามนี้เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่เดินทางท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างเดือน สิงหาคม – ตุลาคม 2552

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือตัวแปรที่ศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.1 คุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ
- อายุ
- สถานภาพ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้
- ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยว

2.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว ประกอบด้วย

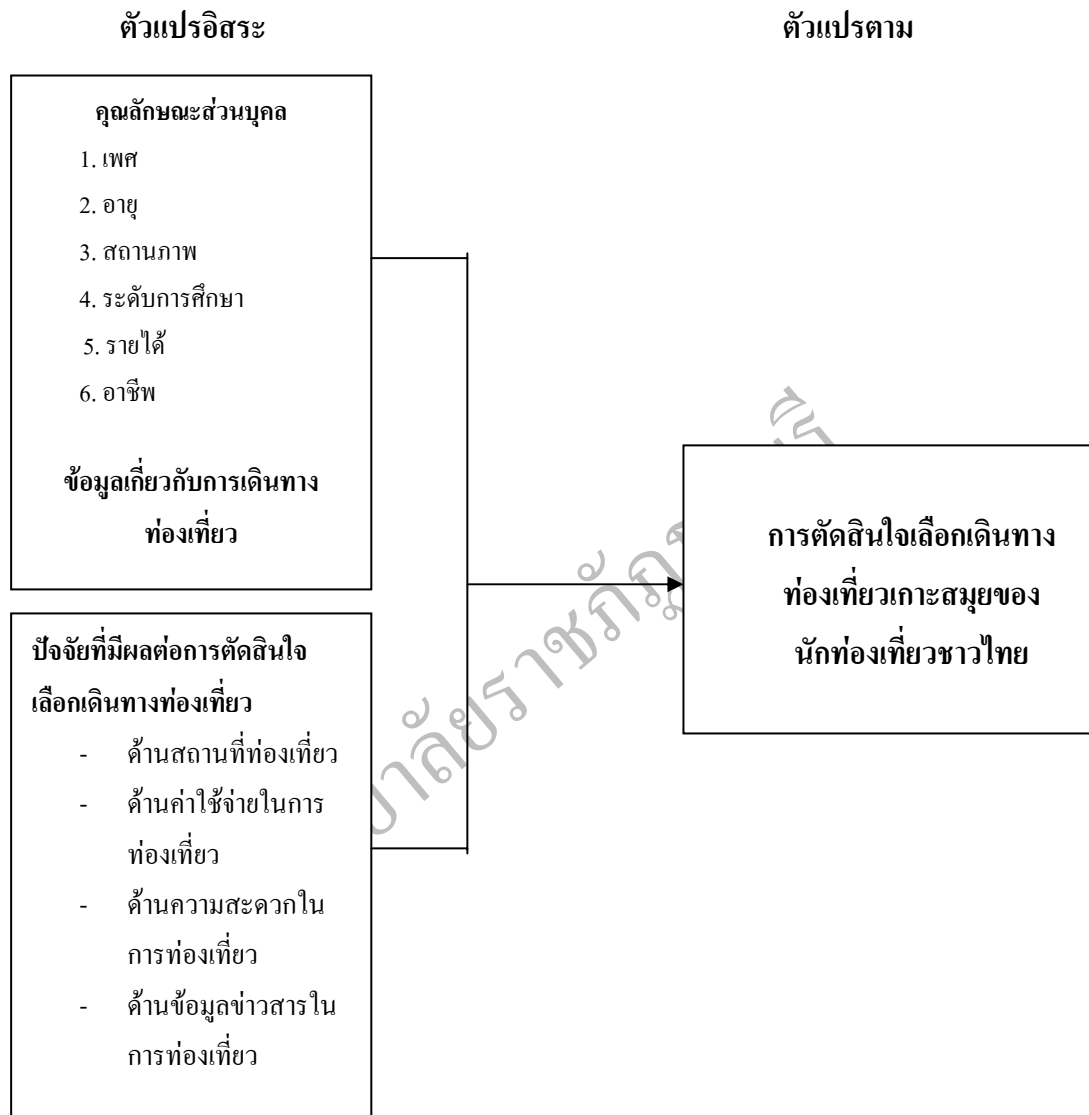
- ด้านสถานที่ท่องเที่ยว
- ด้านค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว
- ด้านความสะดวกในการท่องเที่ยว
- ด้านข้อมูลข่าวสารในการท่องเที่ยว

2.2 ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวชาวไทย

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงตุลาคม พ.ศ. 2552

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเดินทางท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยตามปกติไปยังสถานที่อื่น (นอกเขตจังหวัดที่อาศัย) เป็นการชั่วคราว และเป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้

นักท่องเที่ยวชาวไทย หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้ระยะเวลาที่พำนักอยู่ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่

คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ

เกาะสมุย หมายถึง อำเภอ ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นเกาะอยู่กลางอ่าวไทย เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานของรัฐ และผู้ที่ดำเนินการธุรกิจท่องเที่ยว หรือธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในการกำหนดแนวทาง และวางแผน และพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวในอำเภอ เกาะสมุย เพื่อให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นและระดับความสำคัญ ของปัจจัยในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ ต่อการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเกาะสมุย ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ดำเนินการธุรกิจการท่องเที่ยว ใช้ในการพิจารณาปรับปรุงการให้บริการรวมถึงการดำเนินการทางด้านการตลาดของธุรกิจของตนเองให้เหมาะสมและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุด